

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII

GIMNAZJUM – KLASA DRUGA

Przedmiot oceny z religii zawiera kryteria poznawcze, kształtujące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel – katecheta uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim (czyli ideałem życia chrześcijańskiego i postawą moralną). Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności i postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, a przede wszystkim zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Wśród form i rodzajów kontroli pracy ucznia wyróżnia się:

- a) kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
- b) kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
- c) kontrola końcowa (dotyczy zakończenia etapu kształcenia).
- d) kontrola dystansowa (zbadanie trwałości wyników po pewnym czasie od zakończenia procesu).

Sposoby oceniania:

- * wartościowanie gestem,
- * wartościowanie słowem,
- * wartościowanie mimiką,
- * wartościowanie stopniem.

Elementy, wchodzące w zakres oceny z religii:

- ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
- zainteresowanie przedmiotem.
- stosunek do przedmiotu.
- pilność i systematyczność.
- umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w codziennym życiu.
- postawa moralna.

Ocenie podlegają:

- Pisemne prace kontrolne (prace klasowe / sprawdziany) pięć razy w roku szkolnym (dwie w pierwszym semestrze, a trzy w drugim semestrze; lub trzy w pierwszym semestrze, a dwie w drugim semestrze); obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela – katechetę do dwóch tygodni. Ponadto kartkówki, których zakres materiału obejmuje nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Pisemne prace kontrolne są do wglądu uczniów oraz rodziców / opiekunów na ich zapotrzebowanie.
- Odpowiedzi ustne, obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji lub podstawowe modlitwy z katechizmu.
- Wypowiedzi w trakcie każdej lekcji podczas dyskusji lub lekcji powtórzeniowej.
- Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco. Uczeń raz w semestrze może zgłosić brak pracy domowej lub nieprzygotowanie do lekcji. Każde następne nieprzygotowanie i brak pracy domowej premiowane jest „minusem” (-). Za uzyskanie trzech minusów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Pacierz: ocena ze znajomości pacierza oraz podstawowych modlitw z katechizmu.
- Zeszyt: sprawdzany według uznania nauczyciela – katechety. Jeden raz w semestrze nauczyciel – katecheta dokonuje kompleksowej oceny zawartości zeszytu.
- Przygotowanie do poszczególnych katechez, pilność, systematyczność oraz osiągnięcia uczniów i ich podstawa moralna.
- Umiejętność korzystania z Pisma Świętego, podręcznika oraz innych materiałów katechetycznych.
- Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie gazetek szkolnych, udział wszelkiego rodzaju konkursach religijnych oraz współpraca ze wspólnotą parafialną.
- Inne możliwości, mające wpływ na ocenę ucznia.

Ocenianie form aktywności:

Ocenianie wszelkich form aktywności ma służyć motywowaniu uczniów do maksymalnej pracy i pogłębiania poznanych prawd.

Aktywność na lekcji premiowana jest ocenami lub plusami, przy czym uczeń nie może otrzymać oceny niższej niż „dobry”. Za każdy poprawnie wykonany pisemnie lub ustnie przykład problemowy, zadanie lub krótką wypowiedź uczeń otrzymuje „plus” (+). Za trzy plusy można otrzymać ocenę „bardzo dobrą”.

Ocenę „bardzo dobrą” można otrzymać również za dłuższą wypowiedź ustną „na ochotnika” w trakcie lekcji.

Zaś ocenę „dobrą” otrzymuje uczeń, jeżeli odpowiedź „na ochotnika” drobne błędy.

Za brak pracy na lekcji uczeń otrzymuje „minus” (-). Uzyskanie trzech minusów przez ucznia stanowi ocenę niedostateczną, której uczeń nie ma możliwości poprawy.

Ilość ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel – katecheta wystawia każdemu uczniowi co najmniej pięć ocen częściowych.

Poprawianie oceny:

Promuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestru lub roku szkolnego, połączone z możliwością poprawiania.

W wyjątkowych (uzasadnionych) sytuacjach poprawianie ocen może odbywać się bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub końcowo rocznej.

Oceny, uzyskane z pracy domowej, pracy na lekcji i za zeszyt nie podlegają poprawie.

Oceny, uzyskane z pracy klasowej / sprawdzianu uczeń może poprawić w terminie do dwóch tygodni od momentu ogłoszenia przez nauczyciela – katechetę wyników pracy klasowej / sprawdzianu.

Oceny z kartkówek można poprawić w ciągu jednego tygodnia od momentu ogłoszenia wyników przez nauczyciela – katechetę.

Ustala się, że wszelkiego rodzaju poprawy prac klasowych / sprawdzianów i kartkówek odbywać się będą w wyznaczonym terminie, w formie ustnej.

Klasyfikacja:

Uczeń może być nieklasyfikowany z religii, jeżeli istnieje brak możliwości do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczających 50% czasu, przeznaczonego na realizację tych zajęć w szkole.

Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny w terminie, wyznaczonym przez Dyrektora szkoły.

Przy wystawianiu oceny semestralnej lub końcowo rocznej zaznacza się, że ocena ta nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej z ocen częściowych. Znaczący wpływ na ocenę semestralną bądź końcowo roczną mają oceny, uzyskane z prac pisemnych, dłuższych wypowiedzi i ze znajomości podstawowych modlitw z katechizmu.

Uczeń, który przystąpi do olimpiady lub konkursu religijnego i pomyślnie ukończy go co najmniej na etapie szkolnym może uzyskać podniesienie oceny semestralnej lub końcowo rocznej o jeden stopień. Uczestnik olimpiady lub konkursu religijnego na etapie diecezjalnym lub metropolitalnym otrzymuje ocenę semestralną lub końcowo roczną: celujący.

Oceny cząstkowe:

Dopuszcza się stosowanie ocen cząstkowych według następującej skali:

- celujący (6)
- bardzo dobry (5)
- dobry (4)
- dostateczny (3)
- dopuszczający (2)
- niedostateczny (1)

Przy zapisywaniu ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie plusów i minusów.

**WYMAGANIA PROGRAMOWE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z RELIGII:
GIMNAZJUM – KLASA DRUGA**

1. OCENA NIEDOSTATECZNA:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował minimum programowego na ocenę dopuszczającą.
- wykazuje brak znajomości podstawowych terminów religijnych.
- nie potrafi logicznie powiązać podstawowych wiadomości.
- opuszcza lekcje religii bez usprawiedliwienia.
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.
- nie potrafi posługiwać się Pismem Świętym.
- wyraża lekceważący stosunek do przedmiotu.
- lekceważy wartości religijne.
- nie wykazuje się znajomością pacierza i podstawowych modlitw z katechizmu.

2. OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- interpretuje tekst: Jk 2, 14 – 17.
- wylicza sposoby doświadczania obecności Boga.
- określa, co wyraża imię Boga.
- definiuje, czym jest liturgia.
- analizuje wskazane teksty biblijne.
- wskazuje sposoby przeciwstawiania się złu.
- wylicza warunki sakramentu pokuty.
- definiuje, kim jest anioł.
- tłumaczy, jakie znaczenie dla chrześcijan ma świętowanie Bożego Narodzenia.
- opowiada o świadectwie wiary św. Szczepana.
- opowiada, kim jest Jezus.
- wyjaśnia, w jaki sposób Bóg troszczy się o człowieka.
- wyjaśnia rzeczywistość Królestwa Bożego.
- opowiada o spotkaniu Jezusa z Samarytanką.
- definiuje, czym jest Eucharystia.
- wylicza znaki przyjaźni Boga do człowieka.
- wskazuje, dlaczego Jezus umarł na krzyżu.
- definiuje, czym jest Chrystusowy pokój.
- tłumaczy, czym jest Liturgia Słowa.

- opowiada tekst biblijny o uczniach, idących do Emaus.
- uczestniczy w szkolnych rekolekcjach wielkopostnych.
- przedstawia spotkanie św. Tomasza ze Zmartwychwstałym Chrystusem.
- wyjaśnia sens zmartwychwstania Chrystusa.
- opisuje, kim jest Duch Święty, którego Jezus posyła nam od Ojca.
- wylicza modlitwy, w których występuje odniesienie do Trójcy Świętej.
- wyjaśnia, w jakim celu Bóg objawia swoją chwałę.
- opowiada tekst biblijny o wskrzeszeniu Łazarza.
- wyjaśnia, że przeznaczeniem człowieka jest życie z Bogiem.
- definiuje, czym jest sakrament.
- definiuje, czym jest chrzest.
- wylicza warunki sakramentu pokuty i pojednania.
- opisuje, czym jest sakrament namaszczenia chorych.
- wylicza zadania, wynikające z sakramentu święceń.
- wyjaśnia etymologię słowa: bierzmowanie.
- streszcza wyznanie wiary.
- definiuje, czym jest bierzmowanie.
- charakteryzuje swojego patrona.

3. OCENA DOSTATECZNA:

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia zależności pomiędzy wiarą a uczynkami miłości.
- definiuje pojęcie teofanii.
- wskazuje, co może nam pomóc w zrozumieniu prawdy o Bogu.
- wylicza cele liturgii.
- wyjaśnia, w jaki sposób Bóg przywraca człowiekowi utraconą wolność.
- przekonuje, że Bóg nie toleruje zła.
- wyjaśnia rolę aniołów.
- przedstawia sposoby działania szatana.
- interpretuje tekst biblijny o Symeonie.
- wylicza tytuły, stosowane do Jezusa.
- ukazuje Jezusa jako Boga zatroskanego o człowieka.
- określa, jaką funkcję spełnia osoba proroka.
- wskazuje sposoby obecności Chrystusa w Kościele.
- wyjaśnia, dlaczego krzyż jest znakiem zbawienia chrześcijan.
- wyjaśnia, co to znaczy być uczniem Chrystusa.
- wskazuje, jakiej wiary oczekuje Jezus od swoich uczniów.
- uczestniczy w Triduum Paschalnym.
- wylicza wydarzenia, wspomniane po Zmartwychwstaniu Chrystusa.
- opowiada „Przypowieść o synu marnotrawnym”.

- redaguje modlitwę do Ducha Świętego.
- wskazuje, kiedy obchodzona jest w Kościele Uroczystość Trójcy Świętej.
- definiuje, czym jest śmierć.
- opisuje, czym jest niebo.
- przedstawia podział sakramentów świętych.
- tłumaczy, czym jest Eucharystia.
- wyjaśnia, na czym polega sakrament namaszczenia chorych.
- wylicza istotne cele małżeństwa.
- wyjaśnia, czym jest kapłaństwo w chrześcijaństwie.
- wskazuje charakterystyczne cechy bierzmowania.
- wyjaśnia, czego oczekuje Kościół od kandydatów do bierzmowania.
- interpretuje: „Przypowieść o winnym krzewie”.

4. OCENA DOBRA:

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wskazuje, jaki powinien być związek lekcji religii z codziennością młodego chrześcijanina.
- określa, po co Bóg objawia się ludziom.
- ukazuje, że Bóg objawiając nam swoje Imię, ukazuje nam przyjazne nastawienie do każdego człowieka.
- określa, co należy czynić, aby doświadczyć spotkania z Jezusem.
- określa, jak chrześcijanin ma patrzeć na wolność i lęk.
- definiuje pojęcie pychy.
- przedstawia biblijne obrazy pychy.
- charakteryzuje, czym jest pokora.
- określa, czym jest dla człowieka wierzącego żal za grzechy.
- interpretuje teksty Katechizmu Kościoła Katolickiego o aniołach.
- analizuje, na jakich argumentach ludzie opierają swoją wiarę w Boga.
- wyjaśnia znaczenie tytułów Jezusa.
- określa, w jaki sposób Bóg okazuje swoją troskę o niego.
- wyjaśnia, że zbawienie jest podstawowym zamiarem Boga względem każdego człowieka.
- interpretuje teksty biblijne o Eucharystii.
- analizuje, w jaki sposób możemy odkryć Jezusa w Kościele.
- tłumaczy, co oznacza „nowe narodzenie”.
- wyjaśnia, czym charakteryzuje się pokój, który przynosi ludziom Zmartwychwstały Jezus.
- opisuje funkcję św. Piotra.
- wymienia pięciu ostatnich Papieży Kościoła Katolickiego.
- opisuje sylwetkę obecnego Papieża.
- wyjaśnia religijne znaczenie Tajemnicy Paschalnej.
- wskazuje charakterystyczne cechy nawrócenia.
- wskazuje, w czym Duch Święty pomaga człowiekowi wierzącemu.
- wskazuje, czym jest chwała Boga, objawiona wobec ludzi.
- opisuje, jaką postawę powinien przyjąć chrześcijanin wobec śmierci.

- interpretuje wskazane teksty biblijne.
- wskazuje, czym jest Eucharystia dla chrześcijanina.
- uzasadnia, dlaczego udzielamy chrztu małym dzieciom.
- uzasadnia wartość częstego korzystania z sakramentu pokuty i pojednania.
- tłumaczy, dlaczego Jezusa nazywamy Jedynym i Najwyższym Kapłanem.
- uzasadnia potrzebę przyjęcia sakramentu bierzmowania.
- tłumaczy rolę Ducha Świętego w zrozumieniu Słowa Bożego.
- wyjaśnia znaczenie darów Ducha Świętego.
- określa, jakie znaczenie dla bierzmowanych ma patron przyjmowany wraz z nowym imieniem podczas sakramentu bierzmowania.
- określa, jakie znaczenie ma olej, zwany „krzyżmem”.
- wyjaśnia, po czym można poznać, że chrześcijanin współpracuje z Duchem Świętym.

5. OCENA BARDZO DOBRA:

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- analizuje, dlaczego sam udział w lekcji religii nie gwarantuje głębokiej wiary.
- zastanawia się, jak można przekonać się o obecności Boga.
- tłumaczy, co oznacza imię Boga: „Ja Jestem”.
- wykazuje, co tracimy, kiedy nie jesteśmy obecni na nabożeństwach liturgicznych.
- ukazuje, że źródłem lęku człowieka jest grzech.
- przeciwstawia pychę i pokorę.
- objaśnia, co symbolizuje przyjęcie chrztu świętego.
- wyjaśnia, kto i kiedy może udzielać sakramentu chrztu świętego.
- analizuje, w jaki sposób Bóg wspiera nas w walce ze złem.
- wyjaśnia, na czym polega bezwarunkowe zaufanie Bogu.
- uzasadnia, dlaczego Jezusa nazywamy Słowem Boga.
- przyjmuje odpowiedzialność za świadectwo swojej wiary.
- tłumaczy, co znaczy świadczyć o Jezusie.
- wyjaśnia, kiedy chrześcijanin szczególnie doświadcza Bożej troski.
- tłumaczy, dlaczego Królestwo Boże uznawane jest za skarb.
- wyjaśnia, co oznacza sformułowanie „woda żywa”.
- uzasadnia, że śmierć Jezusa na krzyżu nie jest Jego porażką, ale zwycięstwem.
- analizuje poziom własnej otwartości na Jezusa i Jego Słowo.
- wyjaśnia, co przynosi ludziom wiara w Zmartwychwstanie Jezusa.
- charakteryzuje elementy poszczególnych dni Triduum Paschalnego.
- objaśnia, co symbolizuje posypanie głów wiernych popiołem w środę popielcową.
- uzasadnia, dlaczego Wielkanoc jest najważniejszym świętem w roku liturgicznym dla chrześcijan.
- analizuje, jakie znaczenie dla chrześcijan ma trwający w Kościele Katolickim 50 dni Okres Wielkanocy.
- uzasadnia, że chwała Boga zwrócona jest na człowieka.
- tłumaczy, że uczestnicząc w Eucharystii spotykamy się z żywym i prawdziwym Chrystusem.
- uzasadnia, dlaczego sakrament pokuty nazywany jest również sakramentem pojednania.

- określa, czym jest małżeństwo, zawierane przez ludzi w Kościele.
- analizuje słowa przysięgi małżeńskiej.
- uzasadnia, dlaczego kandydaci do sakramentu bierzmowania wyznają swoją wiarę.
- tłumaczy, co dają dary Ducha Świętego.
- wyjaśnia, czym jest i co symbolizuje obrzęd namaszczenia krzyżmem podczas liturgii sakramentu bierzmowania.
- uzasadnia, że miejscem spotkania z Jezusem Chrystusem jest także drugi człowiek.
- określa, dzięki czemu chrześcijanin może przynosić owoce dobra.
- przyjmuje odpowiedzialność za swoje czyny moralne.

6. OCENA CELUJĄCA:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości programowe z zakresu oceny bardzo dobrej.
- wykazał się wiedzą, wykraczającą poza program nauczania.
- aktywnie uczestniczy w życiu religijnym parafii (np.: schola, grupa ministrancka, grupa lektorów).
- uczestniczy w uroczystościach szkolnych o charakterze religijnym (np.: jasełka).
- bierze udział w konkursach o tematyce religijnej.
- systematycznie uczestniczy w niedzielnych i świątecznych Mszach Świętych.
- systematycznie uczestniczy w nabożeństwach okresowych (Różaniec, Roraty, Droga Krzyżowa, Nabożeństwo Majowe).
- uczestniczy w szkolnym konkursie na własnoręcznie wykonany lampion adwentowy lub / i palmę wielkanocną.